

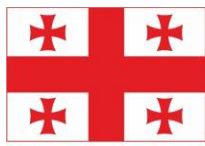

ბურთიანძ
GÜRTIAD

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ
კვირის ეკონომიკური გამოცემა

13 Kasım / ნოემბერი 2023

Nüfus / მოსახლეობა
3 736.4

GSYİH (\$) / მშპ (\$)
6671.9

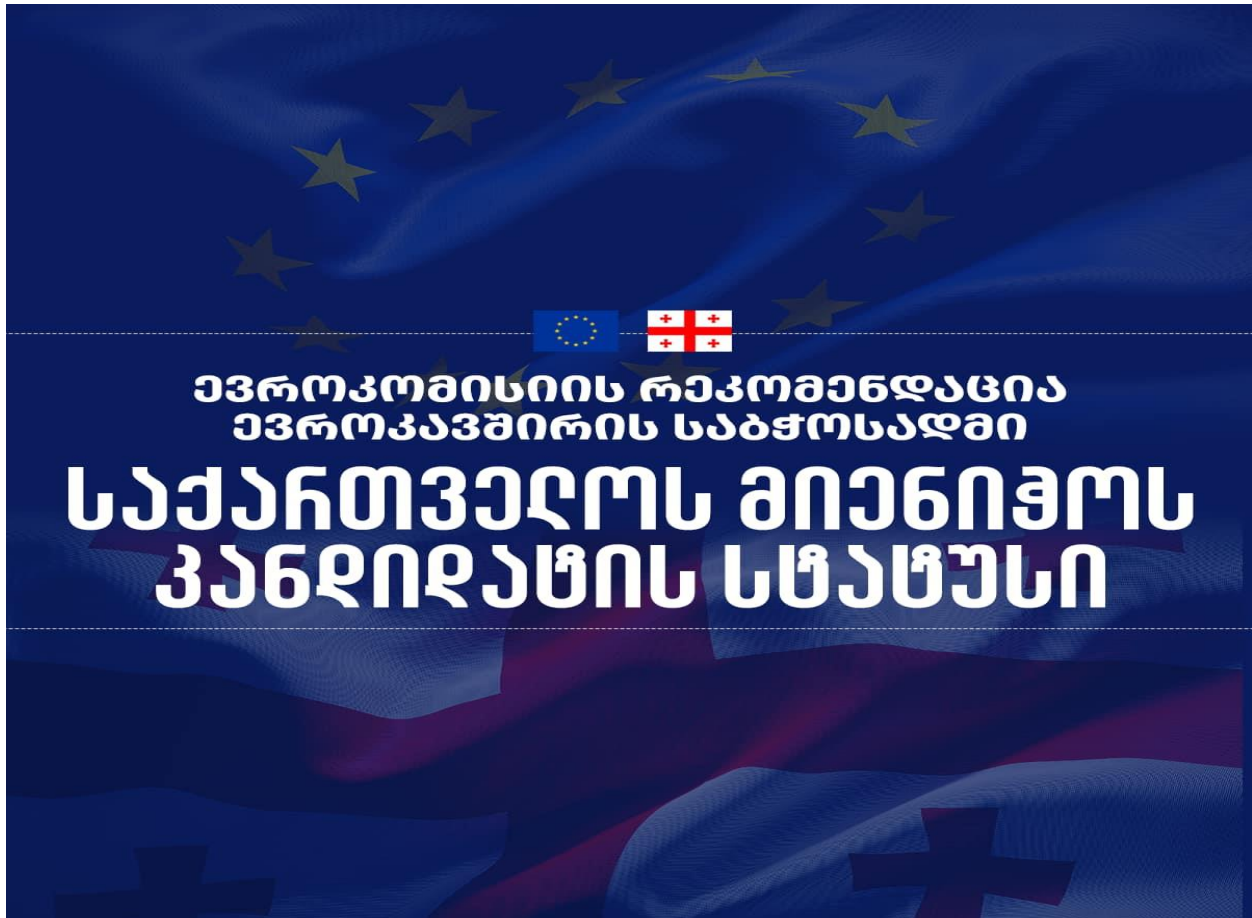
GSYH (büyüme) /მშპ
10.1%

İşsizlik / უმუშევრობა
17.3 %

Enflasyon /ინფლაცია
0.8 %

✚ 🇪🇺 Avrupa Komisyonu Gürcistan tarafından kaydedilmiş ilerlemeyi olumlu değerlendirip Avrupa Konseyi'ne Gürcistan'a Avrupa Birliği'ne aday ülke statüsü verilme tavsiyesini verdi

✚ 🇪🇺 ევროკომისია დადებითად აფასებს საქართველოს მიერ მიღწეულ შედეგს და ევროპულ საბჭოს აძლევს რეკომენდაციას, საქართველოს მიენიჭოს ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსი

AB Komisyonu Gürcistan'a Aday Ülke Statüsü Verilmesini Tavsiye Etti

ევროკომისიამ საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების რეკომენდაცია გასცა

AB Komisyonu 8 Kasım'da Gürcistan'a aday ülke statüsü verilmesini tavsiye etti.

Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen, kararı AB'nin 2023 genişleme politikası ve Batı Balkan ülkelerine yönelik yeni büyüme planının ele alındığı ortak basın toplantısında duyurmuştu.

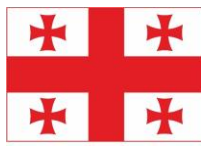
Avrupa Konseyi Gürcistan'a aday ülke statüsü verilme konusunda kararını 2023'ün Aralık ayında verecektir.

AB Başkanı, Avrupa Birliği Komisyonu Komşuluk ve Genişleme Komiseri Oliver Varhelyi ile ortak basın toplantısında "AB Komisyonu AB Konseyi'ne reformlar doğrultusunda belirli adımların atılması şartıyla Gürcistan'a aday ülke statüsü verilmesini tavsiye ediyor" ifadesinde bulundu.

Ursula von der Leyen'in dediği gibi, AB Komiserleri Gürcistan vatandaşlarının ezici çoğunluğunun AB'ye katılma arzusunu tamamen desteklemektedirler.

AB Komisyonu Başkanı "Söz konusu arzu Gürcistan Hükümeti tarafından daha iyi yansıtılmalı, Hükümet muhalefet ve sivil toplum ile ulusal çıkarları konusunda daha fazla etkileşime girmeli ve aday statüsü verilmeden önce 12 önceliği uygulama sürecinde daha fazla ilerleme kaydetmelidir" şeklinde konuştu.

Ursula von der Leyen, Komisyonun Gürcistan tarafından kaydedilmiş bir dizi olumlu adımları takdir ettiğini vurgulayıp bunlar arasında muhalefet tarafından Parlamento çalışmalarının güçlendirilmiş kontrolünün, oligarşiden arındırma eylem planının ve yolsuzlukla mücadele bürosunun oluşturulmasının yer aldığını belirtti.

ევროკომისიამ 8 ნოემბერს საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების რეკომენდაცია გასცა. ევროკომისიის პრეზიდენტმა, ურსულა ფონ დერ ლაიენმა გადაწყვეტილება ევროკავშირის ერთობლივ პრეს-კონფერენციაზე გააუღერა, რომელიც 2023 წლის გაფართოების პოლიტიკასა და დასავლეთ ბალკანეთის ქვეყნებისთვის ზრდის ახალ გეგმას მიეძღვნა.

ევროპული საბჭო გადაწყვეტილებას საქართველოსთვის სტატუსის მინიჭების თაობაზე 2023 წლის დეკემბერში მიიღებს.

სამეზობლო და გაფართოების საკითხებში ევროკომისარ ოლივერ ვარჰეისთან ერთობლივ პრესკონფერენციაზე საუბრისას, ევროკომისიის პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ „კომისია რეკომენდაციას უწევს საბჭოს, რომ საქართველოს კანდიდატი ქვეყნის სტატუსი მიანიჭოს იმ პირობით, რომ გარკვეული ნაბიჯები გადაიდგმება რეფორმების მიმართულებით“.

მისი თქმით, ევროკომისრები სრულად უჭერენ მხარს საქართველოს მოქალაქეების აბსოლუტური უმრავლესობის გულწრფელ მისწრაფებებს ევროკავშირში განწევრიანებისკენ.

მან აღნიშნა: „ეს მისწრაფებები უკეთესად უნდა ასახოს ხელისუფლებამ, რომელიც უფრო მეტად უნდა ჩაერთოს ოპოზიციასთან და სამოქალაქო საზოგადოებასთან ეროვნული ინტერესების საკითხებში და კანდიდატის სტატუსის მინიჭებამდე ხელისუფლებამ შემდგომ პროგრესს უნდა მიაღწიოს 12 პრიორიტეტის განხორციელების საქმეში“.

ურსულა ფონ დერ ლაიენმა აღნიშნა, რომ კომისია აღიარებს საქართველოს მიერ გადადგმულ რიგ პოზიტიურ ნაბიჯებს და მათ შორის დაასახელა ოპოზიციის მიერ საპარლამენტო მუშაობის გაძლიერებული კონტროლი, დეოლიგარქიზაციის სამოქმედო გეგმა და ანტიკორუფციული ბიუროს შექმნა.

Gürcistan'ın Ticaret Cirosunun %20.6'sını Avrupa Birliği Oluşturuyor- Avrupa Ülkelerinde Sattığımız ve Satın Aldığımız Ürünler

საქართველოს სავაჭრო ბრუნვის 20,6% ევროკავშირზე მოდის - რა გავყიდეთ და ვიყიდეთ
ევროპის ქვეყნებში

Bu sene 9 aylık dönemde Gürcistan'ın ticaret cirosu, %20.6'sı Avrupa Birliği'nin payı olan toplam 15,910 milyar doları teşkil etmiştir.

Geostat verilerine göre, Ocak-Eylül aylarında Avrupa ülkeleri ile ticaret 3,285 milyar doları bulmuştu.

Bununla birlikte, Avrupa ülkeleri Gürcistan'ın ihracatının sadece %12.2'si, ithalatının ise %24'ünü oluşturuyor.

2023 Yılında ülkeden 4,607 milyar dolar değerinde ürün ihraç edilmişken, bundan 565,098 milyon dolar değerindeki ürünler Avrupa Birliği'ne ihraç edildi.

İthalata gelince, bu sene Gürcistan'a, Avrupa ülkelerinin payı 2,720 milyar dolar olan toplam 11,303 milyar dolar değerindeki ürün ithal edildi.

Bu sene AB'de alıp sattığımız ürünler listesi:

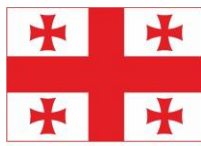
TOP-5 İthal Edilen Ürünler:

- Hafif araçlar- 328,008 milyon dolar
- Petrol ve petrol ürünleri- 189,699 milyon dolar
- Ambalajlı ilaçlar- 175,461 milyon dolar
- Traktör ve çekiciler- 84,755 milyon dolar
- Telefonlar (Hücresel ağ ve diğer kablosuz ağlar için telefonlar dahil)- 82,625 milyon dolar

TOP-5 İhraç Edilen Ürünler:

- Bakır cevherler ve konsantreleri- 261,348 milyon dolar
- Mineral ve kimyasal, azotlu gübreler- 32,170 milyon dolar

- Fındık ve diğer sert kabuklu yemişler- 30,144 milyon dolar
- Alkol konsantrasyonu %80'den az olan denatüre edilmemiş etil alkol, alkollü içecekler- 25,075 milyon dolar
- Hafif araçlar- 22,426 milyon dolar

წელს, 9 თვეში საქართველოს საგაჭრო ბრუნვამ 15,910 მლრდ აშშ დოლარი შეადგინა, საიდანაც ევროკავშირზე 20,6% მოდის.

საქსტატის მონაცემებით, იანვარ-სექტემბერში ევროპის ქვეყნებთან ვაჭრობა 3,285 მლრდ აშშ დოლარი შეადგინა.

ამასთან, საქართველოდან ექსპორტის მხოლოდ 12,2% მოდის ევროკავშირზე, ხოლო ქვეყანაში იმპორტის 24% უკავია ევროპის ქვეყნებს.

უფრო კონკრეტულად, 2023 წელს საქართველოდან ექსპორტირებული იყო 4,607 მლრდ აშშ დოლარის პროდუქტი, აქედან 565,098 მლნ აშშ დოლარის ევროკავშირში.

რაც შეეხება იმპორტს, წელს საქართველოში 11,303 მლრდ აშშ დოლარის საქონელი შემოვიდა, აქედან 2,720 მლრდ აშშ დოლარის ევროპის ქვეყნებზე მოდიოდა.

იმ პროდუქტების ჩამონათვალი, რაც წელს ვიყიდეთ და გავყიდეთ ევროკავშირში:

ტოპ-5 იმპორტირებული პროდუქტი:

- მსუბუქი ავტომობილები - 328,008 მლნ აშშ დოლარი
- ნავთობი და ნავთობპროდუქტები - 189,699 მლნ აშშ დოლარი
- სამკურნალო საშუალებები დაფასოებული - 175,461 მლნ აშშ დოლარი
- ტრაქტორები და უნაგირა საწვავარები - 84,755 მლნ აშშ დოლარი
- სატელეფონო აპარატები, ფიჭური ქსელებისთვის ან სხვა უსადენო ქსელებისთვის განკუთვნილი ტელეფონების ჩათვლით - 82,625 მლნ აშშ დოლარი

ტოპ-5 ექსპორტირებული პროდუქტი:

- მადნები და კონცენტრატები სპილენძის - 261,348 მლნ აშშ დოლარი
- სასუქები მინერალური ან ქიმიური, აზოტოვანი - 32,170 მლნ აშშ დოლარი
- თხილი და სხვა კაკალი - 30,144 მლნ აშშ დოლარი
- ეთილის სპირტი არადენატურირებული, სპირტის კონცენტრაციით 80%-ზე ნაკლები, სპირტიანი სასმელები - 25,075 მლნ აშშ დოლარი
- მსუბუქი ავტომობილები - 22,426 მლნ აშშ დოლარი

საქართველო დეკემბერში კანდიდატის სტატუსის მოლოდინშია, რაც ჩვენი ქვეყნის ევროპულ მომავალს განსაზღვრავს.

ირაკლი ღარიბაშვილმა ემანუელ მაკრონს ამ გზაზე თანადგომისთვის მადლობა გადაუხადა, ხაზი გაუსვა საფრანგეთის, როგორც ევროკავშირის წამყვანი ქვეყნის, პოლიტიკური და პრაქტიკული მხარდაჭერის მნიშვნელობას და იმედი გამოთქვა, რომ ეს კიდევ უფრო გაძლიერდება, რაც დაეხმარება საქართველოს, წარმატებით გადავიდეს განვლიანების შემდგომ ეტაპებზე.

შეხვედრაზე ირაკლი ღარიბაშვილმა და ემანუელ მაკრონმა ორი ქვეყნის თანამშრომლობის საკითხებზე იმსჯელეს და სხვადასხვა სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივები განიხილეს.

საუბარი ასევე შეეხო რეგიონსა და მსოფლიოში არსებულ უსაფრთხოების გარემოს.

მხარეებმა არსებული გამოწვევების გადაჭრის გზებზე იმსჯელეს და ისაუბრეს იმ პოზიტიურ როლზე, რომელიც საქართველოს შეუძლია ითამაშოს სამხრეთ კავკასიაში უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის მისაღწევად.

ირაკლი ღარიბაშვილმა ემანუელ მაკრონს ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და საქართველოს ევროპული მომავლის მტკიცე მხარდაჭერისთვის მადლობა გადაუხადა და საქართველოში მიიწვია.

Gürcistan'da Enflasyon

ინფლაცია საქართველოში

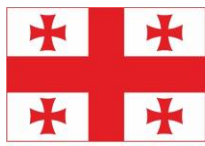

Ekim 2023'te Gürcistan'da enflasyon oranı bir önceki aya göre %0.6, yıllık enflasyon oranı ise %0.8 olarak belirlenmiştir.

aylık enflasyon endeksinin oluşturulmasının temel nedeni aşağıdaki gruplarda fiyat değişimi oldu:

Ulaştırma: Grupta fiyatlar %3.6 artarak genel endekse %0.45 oranında yansıdı. Fiyatlar kişisel araçların

çalıştırılmasında da arttı (%5.6). Aynı zamanda ulaştırma hizmetleri fiyatları da %-0.4 oranında düşüş gösterdi;

Kıyafet ve ayakkabı: Grupta fiyatlar %3.3 artarak aylık enflasyona %0.13 oranında yansıdı. Fiyatlar hem ayakkabı (%7.0), hem kıyafet (%1.9) gruplarında arttı;

Alkollü içecekler, tütün: Grupta fiyatlar %1.3 artarak aylık enflasyona %0.09 oranında yansıdı. Fiyatlar hem tütün ürünleri (%1.4), hem alkollü içeceklerde (%1.1) arttı.

Yıllık enflasyon oluşturmasının temel nedeni aşağıdaki gruplarda fiyat değişimi oldu:

Çeşitli ürünler ve hizmet: Grupta fiyatlar %9.8 artarak yıllık endekse %0.52 oranında yansıdı. Fiyatlar ağırlıklı olarak bu alt gruplarda arttı: finansal hizmet (%26.3), kişisel hijyen (%5.7), diğer kategorilere dahil olmayan kişisel ürünler (%3.4);

Alkollü içecekler ve tütün grubunda fiyatlar %6.6 artarak genel endekse %0.45 oranında yansıdı. Fiyatlar hem tütün ürünleri (%6.8), hem alkollü içecekler (%6.4) alt gruplarda arttı;

Konaklama, su, elektrik enerjisi, doğalgaz: Grupta fiyatlar %4.2 artış gösterip yıllık enflasyona %0.43 katkı sağladı.

Fiyatlar bu alt gruplarda da arttı: Mevcut konut bakımı ve onarımı (%11.2) ve konut vergisi (%9.9);

Ulaştırma: Grupta fiyatlar %1.2 artarak genel endekse %0.22 oranında yansıdı.

Ulaştırma hizmetleri (%4.8) ve araç alımı (%3.2) fiyatları da artış gösterdi;

Gıda ve alkolsüz içecekler: Grup fiyatlarında %1.2'lik bir düşüş kaydedilip yıllık enflasyona %-0.42 oranında yansıdı.

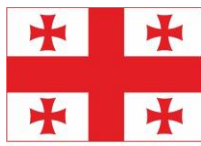
Fiyatlar bu alt gruplarda düştü: Yağ ve tereyağı (%-24.4), ekmek ve ekmek ürünleri (%-8.8), süt, peynir ve yumurta (%-2.9), şeker, reçel ve diğer tatlılar (%-1.2).

Bunun yanında, meyve ve üzüm (%15.3), balık ürünleri (%6.9), sebze ve kavun (%6.0), et ve et ürünleri (%5.9) fiyatları da arttı.

2023 წლის ოქტომბერში წინა თვესთან შედარებით ინფლაციის დონემ საქართველოში 0.6 პროცენტი, ხოლო წლიური ინფლაციის დონემ 0.8 პროცენტი შეადგინა.

ყოველთვიური ინფლაციის მაჩვენებლის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე:

ტრანსპორტი: ჯგუფში ფასები გაიზარდა 3.6 პროცენტით, რაც 0.45 პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიან ინდექსზე. ფასები გაიზარდა პირადი სატრანსპორტო საშუალებების ექსპლუატაციაზე (5.6 პროცენტი). ამასთან, ფასები შემცირდა სატრანსპორტო მომსახურებაზე (-0.4 პროცენტი);

ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი: ჯგუფში დაფიქსირდა ფასების 3.3 პროცენტის მატება, რაც 0.13 პროცენტული პუნქტით აისახა თვის ინფლაციაზე. ფასები მომატებულია როგორც ფეხსაცმლის (7.0 პროცენტი), ისე ტანსაცმლის (1.9 პროცენტი) ჯგუფებზე;

ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქო: ჯგუფში ფასები გაზარდილია 1.3 პროცენტით, რაც 0.09 პროცენტული პუნქტით აისახა თვის ინფლაციაზე. ფასები გაიზარდა თამბაქოს ნაწარმზე (1.4 პროცენტი) და ალკოჰოლურ სასმელებზე (1.1 პროცენტი).

წლიური ინფლაციის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე:

სხვადასხვა საქონელი და მომსახურება: ჯგუფში ფასები გაიზარდა 9.8 პროცენტით, რაც 0.52 პროცენტული პუნქტით აისახა წლიურ ინდექსზე. ფასები, უმეტესწილად, მომატებულია ქვეჯგუფებზე: საფინანსო მომსახურება (26.3 პროცენტი), პირადი ჰიგიენა (5.7 პროცენტი), პირადი ნივთები, სხვა კატეგორიებში ჩაურთველი (3.4 პროცენტი);

ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქოს ჯგუფში ფასები გაიზარდა 6.6 პროცენტით, რაც 0.45 პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიან ინდექსზე. ფასები მომატებულია როგორც თამბაქოს ნაწარმის (6.8 პროცენტი), ისე ალკოჰოლური სასმელების (6.4 პროცენტი) ქვეჯგუფებზე;

საცხოვრებელი, წყალი, ელ.ენერჯია, ბუნებრივი აირი: ჯგუფში ფასები მომატებულია 4.2 პროცენტით, შესაბამისად, ჯგუფის წვლილმა წლიურ ინფლაციაში 0.43 პროცენტული პუნქტი შეადგინა.

ფასები გაიზარდა ქვეჯგუფებზე: საცხოვრებლის მიმდინარე მოვლა და შეკეთება (11.2 პროცენტი) და ფაქტური გადასახადი საცხოვრებელზე (9.9 პროცენტი);

ტრანსპორტი: ჯგუფში ფასები გაიზარდა 1.2 პროცენტით, რაც 0.22 პროცენტული პუნქტით აისახა მთლიან ინდექსზე.

ფასები გაიზარდა სატრანსპორტო მომსახურებაზე (4.8 პროცენტი) და სატრანსპორტო საშუალებების შეძენაზე (3.2 პროცენტი);

სურსათი და უალკოჰოლო სასმელები: ჯგუფში დაფიქსირდა ფასების 1.2 პროცენტის კლება, რაც -0.42 პროცენტული პუნქტით აისახა წლიურ ინდექსზე.

ფასები შემცირდა ქვეჯგუფებზე: ზეთი და ცხიმი (-24.4 პროცენტი), პური და პურპროდუქტები (-8.8 პროცენტი), რძე, ყველი და კვერცხი (-2.9 პროცენტი), შაქარი, ჯემი და სხვა ტკბილეული (-1.2 პროცენტი).

ამასთან, ფასები გაიზარდა ხილსა და ყურძენზე (15.3 პროცენტი), თევზებზე (6.9 პროცენტი), ბოსტნეულსა და ბალჩეულზე (6.0 პროცენტი), ხორცსა და ხორცის პროდუქტებზე (5.9 პროცენტი).

Gürcistan Düşük Düzeyde Yolsuzluk Olan Ülke Statüsünü Aldı ve Bölgede Lider Oldu

საქართველომ კორუფციის დაბალი დონის სტატუსი მიიღო და რეგიონში ლიდერია

Dünyanın önder analitik merkezi, İsviçre organizasyonu olan Global Risk Profile (GRP)- Küresel Risk Profili “Küresel Yolsuzluk Endeksi 2023” yayınladı.

Gürcistan sıralamada 2 sıra ilerleyip, dünyanın 196 ülke ve topraklarının en iyi %25’ine girdi ve dünyada 43. sırada yer aldı.

Karadeniz bölgesinde, Kafkasya ve Orta Asya’da ise “Düşük Yolsuzluk Seviyesi” statüsü ile Gürcistan ilk sırada yerini aldı. Gürcistan bölgede bu statüsüne sahip tek bir ülkedir.

Yolsuzluktan arınma açısından Gürcistan tüm AB aday ülkeleri, AB ve NATO üyesi 8 ülkeyi geçti.

Küresel Yolsuzluk Endeksi hesaplamasında 4’ü yolsuzluğa, 2’si mali suça yönelik olan toplam 6 gösterge görülmüştür.

მსოფლიოს მონინავე ანალიტიკურმა ცენტრმა, შვეიცარიულმა ორგანიზაციამ - Global Risk Profile (GRP) „გლობალური კორუფციის ინდექსი 2023“ გამოაქვეყნა.

რეიტინგში საქართველო 2 ადგილით დანინაურდა, მსოფლიოს 196 ქვეყანასა და ტერიტორიას შორის საუკეთესო 25%-ში მოხვდა და მსოფლიოში 43-ე ადგილი დაიკავა.

შავიზღვისპირეთში, კავკასიასა და ცენტრალურ აზიაში კი პირველი ადგილი მიიღო - სტატუსით „კორუფციის დაბალი დონე“. საქართველო აღნიშნულ რეგიონში ერთადერთი ქვეყანაა, რომელსაც „კორუფციის დაბალი დონის“ სტატუსი აქვს.

კორუფციისაგან თავისუფლებით საქართველომ გაუსწრო ევროკავშირის წევრობის კანდიდატ ყველა ქვეყანას, ევროკავშირის და ნატოს წევრ 8 სახელმწიფოს.

GCI-ის გამოსათვლელად განიხილება 6 ინდიკატორი, რომელთაგან 4 ორიენტირებულია კორუფციაზე, ხოლო 2 ფინანსურ დანაშაულზე.

9 Ayda İş Yerlerinde Güvenlik Kuralları Çiğneme Oranı Artış Gösterdi

9 თვეში სამუშაო ადგილებზე
უსაფრთხოების წესების დარღვევის
მაჩვენებელი გაიზარდა

Pablo Picasso'nun "Saatli Kadın" Tablosu \$139
Milyona Satıldı

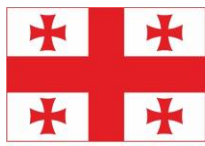
პაბლო პიკასოს "ქალი საათით" \$139
მილიონად გაიყიდა

Ekim Ayında Gürcistan'ın Döviz Rezervleri
\$154 Milyon Azaldı

ოქტომბერში საქართველოს სავალუტო
რეზერვები \$154 მილიონით შემცირდა

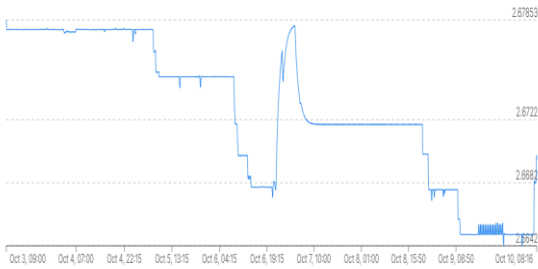

Resmi Kur Göstergeleri / ოფიციალური გაცვლითი კურსი

GEL/USD – 2.6989 TRY/GEL – 0.0945 EUR/GEL – 2.8819 GBP/GEL – 3.2964

USD/GEL

06 - 13 Kasım 2023

USD/TR

06 - 13 Kasım 2023

TRY/GEL

06 - 13 Kasım 2023

BTC – 37.033 99

06 - 13 Kasım 2023

